

til det, som særlig fanger Interessen, nemlig selve Forslagets Indhold. Det angaar jo Afslutningen af en Konvention om permanent tvungen Voldgift mellem Danmark og Rusland, og det høje Ting har altsaa nu at tage Stilling til Overenskomster af denne Art. Og jeg skønner da ikke rettere, end at vi principielt og fuldt ud maa billige og tiltræde deres Formaal, for saa vidt som de gaa ud paa at bevare og sikre Freden og afværge Krigen eller, om man vil udtrykke det saaledes: at sætte Retten i Magtens Sted ved Afgørelsen af internationale Tvistigheder. Det er noget, som alle Stater have Interesse i, og det er noget, som de smaa Stater have en ganske særlig Interesse i, for saa vidt som de, hvad Danmark af Erfaring har lært, ere mest udsatte for at lide under Magtens Misbrug. Men skal dette Maal naas fuldt ud, skal virkelig ved den Slags Traktater den evige Fred kunne skabes paa Jorden, er det selvfølgelig ogsaa nødvendigt, at de have et tilsvarende fyldigt og omfattende Indhold, idet de saaledes som Traktaten mellem Danmark og Holland simpelt hen henskyde alle Stridigheder mellem de paagældende Stater til Afgørelse ved Voldgift. Den nævnte Traktat er jo endnu ikke forelagt Rigsdagen, og jeg slutter deraf til min Beklagelse, at den endnu ikke er bleven ratificeret. Men selv om den maatte blive det, er jeg bange for, at denne Svale endnu i den nærmeste Fremtid ikke vil gøre nogen Sommer, thi omend de mindre Magter, især saadanne, som ved selve deres Beliggenhed til en vis Grad ere værnede imod at komme i Konflikt med hinanden, maatte gaa ind paa at afslutte den Slags Overenskomster, saa behage Stormagterne vist indtil videre endnu ikke at gøre det. De ville vistnok overalt, hvor der er Spørgsmaal om særlige Vanskeligheder eller betydningsfulde Stridigheder, som kunne medføre Fare for krigerske Forviklinger, forbeholde sig Adgang til at appellere til Magten i Stedet for at lade Tvisten afgøre ved Retten, og det er jo for saa vidt nok noget, som de kunne føle sig fristede til i Bevidstheden om den Magt, hvoraf de ere i Besiddelse. Men skønt man altsaa vel maa gaa ud fra, at Maalet endnu ligger i en fjern Fremtid, er det dog glædeligt, at der virkelig kan spores et vist Fremskridt med Hensyn til Voldgiftstanken, selv blandt Stormagterne. Spørgsmaalet om tvungen Voldgift var allerede fremme paa Haagerkonferencen, og det var Rusland, der har Æren af at være den ihærdige Forkæmper for Tanken derom,

som fremsatte Forslag om at indføre tvungen Voldgift med Hensyn til visse Stridigheder, som særlig egnede sig til Afgørelse paa denne Maade. Men dette Forslag blev ikke gennemført, og den ihærdige Modstander deraf var Tyskland. Derfor maatte Haagerkonferencen nøjes med i Artikel 16 at udtale, at de undertegnende Magter erkendte, at ved Spørgsmaal af juridisk Art og i Særdeleshed Spørgsmaal angaaende Fortolkning eller Anvendelse af internationale Overenskomster er Voldgift det virksomste og samtidig det med Billighed bedst stemmende Middel til Bilæggelse af Stridigheder, der ikke have kunnet løses ad diplomatisk Vej. Ved Siden deraf optoges dog i Artikel 19 en Bestemmelse, hvorefter Magterne forbeholde sig at afslutte almindelige eller særlige Overenskomster med det Formaal at udstrække obligatorisk Voldgift til alle de Tilfælde, som de ansaa det for muligt at undergive en saadan, og denne Artikel har senere virkelig givet Anledning til Afslutningen af saadanne Overenskomster. Alleerede inden 1899 haves der Eksempler paa Bestemmelser, der, som Tillæg til Overenskomster af andet Indhold, fastsatte, at Stridigheder angaaende vedkommende Overenskomst eller alle Stridigheder mellem de paagældende Stater skulle undergives Voldgift — Danmark har f. Eks. saadanne med Belgien og Venezuela. Ogsaa Overenskomster, hvis Hovedformaal var at indføre obligatorisk Voldgift, blev der forinden 1899 gjort Forsøg paa at tilvejebringe, navnlig mellem England og Amerika, i dette Tilfælde dog uden Resultat, idet det amerikanske Senat forkastede Traktaten. Efter Haagerkonventionen fik denne Bestræbelse friske Kræfter og satte efterhaanden Frugt. I Motiverne er omtalt, hvorledes der fremkom Tilbud fra Holland til Danmark i 1901 angaaende Afslutning af en vedvarende Voldgiftstraktat, men derefter springe Motiverne lige ned til 1903, idet de forbigaa Aaret 1902, hvilket for saa vidt er højst kedeligt, som der netop i dette Aar skete noget, der særlig har Interesse for den foreliggende Sags Behandling. Da afsluttedes der nemlig en Voldgiftstraktat mellem Spanien og Meksiko, som har Interesse for os her, fordi den, saavidt jeg kan se, aabenbart er det Forbillede, som den foreliggende Traktat har fulgt baade i Henseende til sit Anlæg og sine Rammer. Motiverne have dog, som sagt, ikke værdiget den nogen Omtale, de gaa lige til den bekendte Traktat af 14. Oktober 1903 mellem Eng-